

Logistiek in de sierteeltsector

Vaststellingen en aanbevelingen

Logistiek vormt een belangrijk onderdeel van de bedrijfsvoering in de sierteeltsector en zorgt ervoor dat producten hun weg vinden naar afnemers. De POM Oost-Vlaanderen onderzocht of optimalisaties en kostenbesparingen mogelijk zijn bij de organisatie van deze logistiek.

*Tom Pauwels,
Projectmanager business development, POM Oost-Vlaanderen – www.pomov.be*

De doelstelling van het onderzoek was te komen tot een oplistings en rangschikking van cases om de logistiek in de sierteeltsector efficiënter te maken.

Typische eigenheid sierteelt

De sierteeltsector wordt gekenmerkt door een aantal typische eigenschappen die een rol hebben gespeeld bij het formuleren van aanbevelingen voor de sector:

- Een seizoensgebonden karakter met piekperiodes en dalen waardoor het moeilijker is voor transporteurs om het transport te optimaliseren;
- Het gebruik van ladingdragers (vb. karren) waarvan de logistieke organisatie ook geoptimaliseerd kan worden;
- In Vlaanderen ligt de focus nog steeds op hoge kwaliteit met als gevolg een hogere verkoopprijs en zwakkere concurrentiepositie ten opzichte van buitenlandse concurrenten die mindere kwaliteit leveren ;
- Grotere bedrijven worden groter en kleinere bedrijven verdwijnen of er stelt zich een probleem met de opvolging in de sector;
- Een aantal telers heeft de neiging om de productie van andere telers te volgen. Hierdoor ontstaat een te groot aanbod en dalen de verkoopprijzen. Zoveel mogelijk niches zijn bedrijfseconomisch interessanter;
- In Oost-Vlaanderen zijn er een aantal concentraties van telers, denk aan Lochristi, Wetteren en Waarschoot;
- Binnen de sector is er veel vraag naar economische doorrekeningen en samenwerking waarbij opvalt dat de jongere generatie meer proactief wordt door ook gebruik te maken van e-commerce en sociale media;
- Net zoals in andere sectoren zal de sector ook rekening moeten houden met de evoluties in en gevolgen van de digitalisering van de economie. Zo heeft digitalisering al geleid tot kleinere en meer frequente bestellingen (verkortings van de keten);
- De waarde van het product is laag waardoor het aandeel van de transportkost stijgt in de totale verkoopprijs;
- Het nadeel van planten is dat het niet altijd mogelijk is om deze efficiënt te verpakken (transport van lucht);

Zeven thema's

Om te komen tot een lijst van concrete cases werden de bevindingen uit de literatuurstudie afgestemd bij stakeholders uit de sierteeltsector. Deze aanpak heeft geleid tot de analyse van 7 thema's:

01 Samenwerking in de logistieke keten

Om logistiek efficiënter te maken (en in de meeste gevallen ook goedkoper) is het belangrijk dat verschillende partijen in de logistieke keten samenwerken en elkaar versterken. In deze studie gaat het dan vooral om de samenwerking tussen telers.

02 Fysiek logistiek depot

Aanbevelingen worden geformuleerd omtrent het al dan niet bestaan van de noodzaak van een nieuw fysiek logistiek depot en in welke vorm.

03 Digitalisering

Uit verschillende studies blijkt dat digitalisering een niet te stoppen evolutie is. Hierbij is het van belang dat de verschillende stakeholders in de sierteeltsector er optimaal gebruik van maken.

04 Levertermijnen bij handelaars / exporteurs

Hierbij gaat het vooral over afspraken tussen handelaar en kweker over de deadline waarop bestellingen kunnen doorgegeven worden.

05 Rol van de veiling

In de sierteelt wordt gebruik gemaakt van ladingdragers (vb. karren) die zorgen voor bijkomende administratieve afhandeling en organisatie.

06 Retoursysteem van ladingsdragers

In een meer gedigitaliseerde wereld worden vragen gesteld over de rol van de veiling met als gevolg een mogelijke verkorting van de keten.

07 Prijsstructuur logistiek

Sommige kwekers geven aan dat transport te duur is. De vraag hierbij is of dit op een correcte manier wordt ingeschat door de kweker.

- In een eerder artikel van Sier- teelt&Groenvoorziening (5; 31 mei 2018) werd een overzicht gegeven van de sterkten en zwakten van de Vlaamse sierteelt. Zo wordt aange- geven dat de logistiek efficiënter kan georganiseerd worden met behulp van een (digitaal) logistiek platform.

Wat kan de logistiek efficiënter maken

Samenwerking, bundeling en digital- isering blijken thema's te zijn op basis waarvan efficiëntieverbeteringen te behalen zijn. Belangrijk hierbij is om niet per se te willen starten met een eigen initiatief, maar om zoveel mogelijk aan te sluiten bij bestaande initiatieven, denk aan Belbex, Plants OnCloud, PePlan,

Efficiëntieverbeteringen in de sector zijn zeker mogelijk (vb. via bundeling). Om alle partijen hiervan te overtuigen is een goede kennis van de kostprijs van transport nodig in het geval de kweker zelf het transport regelt. In het geval van eigen vervoer kan het zijn dat dit wordt uitgevoerd door de kweker zelf, eigen personeel of een familielid. Bij familieleden (ouders, kinderen) gebeurt dit in een aantal gevallen "gratis" maar dient men wel degelijk rekening te houden met het bijhorend risico op wegvallen (over- lijden, andere job). Dit type transport mag zeker niet als gratis beschou- wd worden en moet meegenomen worden in de analyse.

Door een goede kennis van de logis- tieke kost kunnen telers overtuigd worden van een andere organisatie van het transport. Digitalisering zal hierbij in de toekomst een hulp zijn zoals bijvoorbeeld een logistiek online platform dat als doelstelling heeft om transportoptimalisaties te zoeken.

De uitgevoerde interviews maken duidelijk dat er geen draagvlak te vin- den is voor een nieuw fysiek logistiek depot in Oost-Vlaanderen. Wel lijkt het de moeite om nieuwe systemen te bedenken waarbij gestreefd wordt naar een organisatie waarbij de kwe- ker het vervoer niet zelf meer doet, dit in combinatie met een depot bij een kweker. De kweker zal er echter van overtuigd moeten worden dat eigen

Ook de logistieke organisatie van ladingdragers (transportkarren) kan geoptimaliseerd worden.

Door een goede kennis van de logistieke kost kunnen telers overtuigd worden van een andere organisatie van het transport.

transport doorgaans duurder is en meer tijd vraagt.

Een thematisch bedrijventerrein voor de sierteeltsector in Oost-Vlaander- en lijkt wel een interessante piste om meer in detail uit te werken. Het verschil met Treeport Zundert is dat in Oost-Vlaanderen wel al een con- centratie van handelaars/exporteurs bestaat waarrond nevenactiviteiten zouden kunnen opgestart worden. In eerste instantie kan men alvast over- wegen om een digitaal bedrijventer- rein op te richten in de vorm van een website waar alle info over sierteelt- kennis wordt verzameld.

Er is een rangschikking opgemaakt van actiepunten om het sierteelt- transport te optimaliseren. Het gaat over acties op korte, middellange en lange termijn. Acties op korte termijn moeten gezien worden als onderbou- wing voor de acties op middellange en lange termijn.

Ben je geïnteresseerd in alle resul- taten? Het rapport is beschikbaar via www.pomov.be/documenten. U

vindt er een overzicht van initiatieven die de logistiek in de sierteeltsector efficiënter (kunnen) maken. Voor meer details over het project neem contact op met Tom Pauwels (POM Oost-Vlaanderen, [tom.pauwels@ pomov.be](mailto:tom.pauwels@pomov.be)). ■

STUDIEDAG LOGISTIEK EN DIGITALISERING IN DE SIERTEELT

4 december 2018 - 16.00 u

PCS - Destelbergen

Noteer alvast dat op 4 december 2018 een studiedag georganiseerd zal worden rond optimalisatie van logistiek en digitalisering in de sierteeltsector. Meer info hierover in onze volgende nieuwsbrief.

Dit project rond logistiek in de sierteeltsector werd uitgevoerd door POM Oost-Vlaanderen in opdracht van dienst Landbouw en Platteland van de Provincie Oost-Vlaanderen en met ondersteuning door AVBS.

